

ALSENOY, Jozef van, pseudoniem: Dirk Wilmars (Antwerpen 20 juli 1913 – Antwerpen 4 februari 1987).

Studeerde aan het Sint-Stanislascollege in Berchem (Antwerpen) en aan de Katholieke Universiteit Leuven. Van Alsenoy behaalde in 1936 voor de Centrale Examencommissie het doctoraat in de rechten en liet zich in hetzelfde jaar inschrijven aan de balie in Antwerpen. In juli 1941 werd hij secretaris van het nieuwe bestuur – de verkiezing was een tegenzet tegen het bestuur van het jaar tevoren dat Nieuwe-Ordegezind was – van de **Vlaamse Conferentie der Balie** van Antwerpen, een taak die hij bleef vervullen tot 1945. Na de oorlog maakte hij carrière in de magistratuur: hij werd in 1961 adjunct-referendaris bij de rechtbank van koophandel van Antwerpen, zetelde vanaf 1962 als vrederechter voor het kanton Berchem en was van 1970 tot 1982 voorzitter van de arbeidsrechtbank in de Scheldestad. Hij nam tevens, en vaak als voorzitter, deel aan verschillende commissies, voornamelijk rond de haven van Antwerpen.

Van Alsenoy was een kenner van de 18de-eeuwse Franse moralisten en kunstliefhebber en publiceerde, naast een verzameling aforismen en romans, ook essays. In twee ervan, die veel belangstelling wekten, ging hij onder het pseudoniem van Dirk Wilmars dieper in op de (oorzaken van) de verfransing in Vlaanderen. Hij benaderde dit proces vanuit psychologisch en sociologisch standpunt in *De psychologie van de Franstaligen in Vlaanderen*. Volgens de auteur werd de verfransing in Vlaanderen gevoed door de sociale taalbarrière, die de Vlaamse middenklasse, op zoek naar statusverbetering, tot mimetisme aanzette. Om zich beschaafd voor te doen diende men zich de taal van de elite, het Frans, eigen te maken. Hierdoor bleef Vlaanderen lange tijd verstoken van een eigentalige elite. Maar aangezien het overschrijden van de sociale taalgrens niet weggelegd was voor de grote massa, bleef de verfransing kwantitatief beperkt. Daarenboven meende Wilmars dat als gevolg van de voor Vlaanderen gunstige sociaal-economische en politieke evolutie en de vorming van een Nederlandstalige elite, de Franstalige Vlamingen zich uit eigenbelang langzamerhand zouden aanpassen. In een tweede publicatie, *Diagnose Brussel*, maakte hij eenzelfde sociolinguïstische analyse voor de hoofdstad. Hij poneerde hier dat het Brusselse kleinburgerlijke nationalisme een gevolg is van de V.B., die de Franstalige privileges en het veilige Franstalige beeld van Brussel – Brussel als bindteken tussen de Franstalige elite in Vlaanderen en de Franstalige elite in Wallonië – in het gedrang heeft gebracht.

WERKEN (onder pseudoniem van Dirk Wilmars): *De psychologie der Franstaligen in Vlaanderen*, 1966; – *Le problème belge. La minorité francophone en Flandre*, 1968; – *Diagnose Brussel*, 1971; – *Arm Vlaanderen zingt: of, Het geluk der onbewusten*, 1975.

LITERATUUR: R. Victor, *Schets ener geschiedenis van de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen, 1885-1960*, 1961.

ERIK VANDEWALLE* EN LUC BOEVA